

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
09.08.2025
RT I, 30.07.2025, 3

Kaitsealuste parkide, puistute ja arboreetumite kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 28.07.2025 nr 59

Määrus kehtestatakse [looduskaitseseaduse](#) § 10 lõike 1, § 11 lõike 1 punkti 2 ja § 12 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Pargi, puistu ja arboreetumi kaitse-eesmärk

(1) Pargi kaitse-eesmärk on planeeringu, sealhulgas ajalooliselt kujunenud planeeringu, dendroloogiliselt, kultuurilooliselt, ökoloogiliselt ja esteetiliselt väärtusliku pargipuistu ja maastikuilme ning pargi- ja aiakunsti kujunduselementide säilitamine koos edasise kasutamise ja arendamise suunamisega ning kaitsealuste liikide ja kaitsealuste looduse üksikobjektide kaitse.

(2) Puistu kaitse-eesmärk on looduskaitsealuse, dendroloogilise, kultuuriloolise, ökoloogilise ja esteetilise väärtuse säilitamine ning kaitsealuste liikide kaitse.

(3) Arboreetumi kaitse-eesmärk on säilitada, kaitsta, uurida ja tutvustada teaduslikul või õppeotstarbel rajatud paljude puu- ja põõsaliikidega kollektsiooniga ning kaitsta kaitsealuseid liike.

(4) Natura 2000 võrgustiku alale jääva pargi, puistu, arboreetumi või nende osa kaitse-eesmärk on lisaks lõigetes 1, 2 ja 3 nimetatud eesmärkidele pargi, puistu või arboreetumi kaitse alla võtmise või piiri määramise otsuses sätestatud elupaigatüübi või liigi kaitse, mis tuleneb nõukogu direktiivist 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimeistiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25).

(5) Pargi, puistu ja arboreetumi maa- ja veeala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele piiranguvööndisse, mille piir on määratud Vabariigi Valitsuse määrusega.

(6) Pargis, puistus ja arboreetumis tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Pargi, puistu ja arboreetumi valitseja

Pargi, puistu ja arboreetumi valitseja (edaspidi *kaitseala valitseja*) on Keskkonnaamet.

§ 3. Piirangute põhjendused

Kaitsekorra põhjendused on esitatud määruse seletuskirjas².

2. peatükk Pargi, puistu ja arboreetumi kaitsekord

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Pargis, puistus ja arboreetumis on lubatud:

- 1) majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi;
- 2) inimeste viibimine;

- 3) jahipidamine ja kalapüük;
- 4) sõidukiga sõitmine teedel, jalgratta ja kergliikuriga ka radadel;
- 5) punktis 4 käsitlemata juhtudel sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, olemasolevate ehitiste hooldustöödel ja rahvaürituste korraldamise eesmärgil;
- 6) mootorita ujuvvahendiga sõitmine;
- 7) mootoriga ujuvvahendiga sõitmine veekogudel, kus on lubatud sisepõlemismootoriga ujuvvahendi kasutamine;
- 8) põõsaste kujundamine;
- 9) telkimine ja lõkke tegemine rahvaürituse ajal, samuti õuemaal ja kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud, muudel juhtudel kaitseala valitseja nõusolekul.

(2) Kui see ei kahjusta ala kaitse-eesmärke ega teki olulist kaitsealuste liikide häirimist ning pinnase- ja puittaimestiku kahjustusi, on pargis, puistus ja arboreetumis lubatud rahvaürituse korraldamine.

(3) Pargis ja arboreetumis on lubatud biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine, välja arvatud looduslikul rohumaal.

(4) Pargis, puistus ja arboreetumis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud:

- 1) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- 2) põõsarinde eemaldamine, puuvõrade kujundamine, puittaimestiku istutamine ja raie;
- 3) ehitise püstitsemine, kusjuures rahvaürituse korraldamisel on ajutise rajatise püstitsemine lubatud ilma kaitseala valitseja nõusolekuta, kui rajatis likvideeritakse ühe nädala jooksul pärast ürituse toimumist;
- 4) roo varumine külmumata pinnaselt.

(5) Puistus on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud puhtpuistute kujundamine.

§ 5. Vajalik tegevus

Pargis, puistus ja arboreetumis on vajalik:

- 1) poollooduslike koosluste aladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks niitmine, loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine ja harvendamine;
- 2) raie vaadete avamiseks.

§ 6. Keelatud tegevus

(1) Pargis, puistus ja arboreetumis on keelatud:

- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 2) maavara kaevandamine;
- 3) energiapuistute rajamine.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on pargis, puistus või arboreetumis keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatise kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada paadisilda;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda veeluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatist;
- 8) jahiulukeid lisaõõta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada pargi, puistu või arboreetumi kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta pargi, puistu või arboreetumi kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk

Lõppsätted

§ 8. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 9. Kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 3. märtsi 2006. a määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri” tunnistatakse kehtetuks.

§ 10. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi kliimaministri 25. jaanuari 2024. a käskkirjaga nr 1-2/24/25 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 11. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25).

²Seletuskirjaga saab tutvuda Kliimaministeeriumi veebilehel www.kliimaministeerium.ee.

Kristen Michal
Peaminister

Andres Sutt
Energeetika- ja keskkonnaminister

Kristi Purtsak
Riigikantselei õigusosakonna juhataja riigisekretäri ülesannetes